PRIRUČNIK ZA INOVATIVNO OBRAZOVANJE O ZAJEDNIČKIM VRIJEDNOSTIMA NA TEMELJU METODOLOGIJE UČENJA ZALAGANJEM U ZAJENDICI ZA UČITELJE DJECE OD 6 DO 9 GODINA

LEARNING 2 SERVE

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Erasmus+ Project 2021-1-ES01-KA220-SCH-000032554

Co-funded by the European Union

L2S

0. Predgovor

1. Učenje zalaganjem u zajednici s djecom u dobi od 6 do 9 godina

2. Smjernice

2.1. Uvod u projekt i zajedničke vrijednosti

2.2. Kratak uvod u metodologiju učenja zalaganjem u zajednici (SL)

2.3. Smjernice za provođenje nastavnih planova kroz učenje zalaganjem u zajednici s pristupom globalnog obrazovanja

2.4. Prilozi

3. Projekti učenja zalaganjem u zajednici

4. Operativni školski planovi

4.1. Aktivnosti umrežavanja učenja zalaganjem u zajednici s obrazovanjem o vrijednostima

4.2. Aktivnosti umrežavanja učenja zalaganjem u zajednici s aktivnostima obrazovanja za globalno građanstvo

4.3. Strategije provedbe i najbolje prakse

4.4. Korisni savjeti

4.5. Prilozi

LEARNING 2 SERVE

Co-funded by the European Union

0. Predgovor

Ovaj materijal namijenjen je nastavnicima djece u dobi od 6 do 9 godina koji žele raditi na vrijednostima globalnog građanstva kroz metodologiju učenja zalaganjem u zajednici (Service-Learning). Materijal je stvoren u okviru Erasmus+ projekta "Learning To Serve". U njemu je konzorcij hrvatskih, talijanskih i španjolskih subjekata povezanih s obrazovanjem udružio snage kako bi promovirao zajedničke europske vrijednosti u školama kroz inovativne metodologije poput učenja zalaganjem u zajednici (SL).

U ovom dokumentu pronaći ćete smjernice za razvijanje SL projekata s djecom u dobi od 6 do 9 godina, pilot iskustva provedena u Hrvatskoj, Španjolskoj i Italiji koja će vas inspirirati te skup aktivnosti za poticanje umrežavanja.

Ako želite saznati više o projektu, posjetite www.learning2serve.eu

Učenje za zalaganje: Inovativne školske prakse za poticanje obrazovanja o zajedničkim vrijednostima su Erasmus+ projekt financiran u okviru partnerstava za suradnju u školskom obrazovanju (KA220-SCH) pod brojem projekta 2021-1-ES01-KA220-SCH-000032554. Konzorcij projekta čine:iz Španjolske – Madre Coraje (vodeći partner) i ACES; iz Italije – ProgettoMondo Mlal i Rete TanteTinte; iz Hrvatske – Udruga Breza i Dječji kreativni centar Dokkica.

Co-funded by the European Union

L2S

1. Učenje zalaganjem u zajednici s djecom u dobi od 6 do 9 godina

Učenje zalaganjem u zajednici je vrijedna i smislena obrazovna metodologija koja se može uspješno prilagoditi djeci u dobi od 6 do 9 godina u školskom okruženju. Ova strategija kombinira akademsko učenje s aktivnim sudjelovanjem u društvenom radu, omogućujući djeci razvoj socijalnih, građanskih i akademskih vještina dok doprinose dobrobiti svoje okoline.

Projekti učenja zalaganjem u zajednici trebali bi biti povezani s iskustvima i razinom razumijevanja učenika. Aktivnosti, posebno u ovoj dobi, trebaju biti pristupačne i izazovne kako bi održale njihov interes i entuzijazam. Zapamtite da su igra i kreativnost snažni alati za učenje u ovoj fazi. U projekte uključite igre, umjetničke aktivnosti i dramatizacije kako biste djecu održali zainteresiranima i ojačali proces učenja.

Sva učenja su progresivna; teško je steći globalnu svijest bez iskustva solidarnosti s problemima bližima domu. Zbog toga je u ovoj dobi preporučljivo baviti se temama koje su im poznate i bliske, kao što je briga o okolišu ili podizanje svijesti o važnosti recikliranja.

Nadzor i podrška nastavnika u projektima učenja zalaganjem u zajednici trebali bi biti bliži učenicima u dobi od 6 do 9 godina, ako je moguće. Djeca u ovoj dobi trebaju stalno vodstvo i podršku nastavnika kako bi projekt proveli učinkovito i sigurno. Pružite jasne upute i budite dostupni za pitanja i pomoć.

Provođenje projekata učenja zalaganjem u zajednici s učenicima u dobi od 6 do 9 godina pruža im jedinstvenu priliku za razvoj ključnih vještina, jačanje osjećaja zajedništva i razumijevanje važnosti pozitivnog doprinosa društvu od najranije dobi

2. Smjernice

Metodologija učenja zalaganjem u zajednici povezana je s bogatom pedagoškom tradicijom koja na svom izvorištu ima dva temeljna referenta: J. Deweya u SAD-u i Paula Freirea u Latinskoj Americi. Ideje poput demokratskog obrazovanja, aktivnog učenja, transformativnog obrazovanja za nadu i društvene odgovornosti ponovno se pojavljuju s novom modernošću, u vrijeme kada dominantna homogena kultura potiče individualistički koncept učenja.

Co-funded by
the European Union

Učenje zalaganjem u zajednici suočava učenike s njihovim životnim problemima i približava ih njihovoj zajednici. Snažno je povezano s iskustvom učenika i društvenim kontekstom u kojem se razvija, ističući ulogu učenika koristeći najbolje aktivne i socio-konstruktivne metodologije.

Osim toga, to je metodologija koja mijenja obrazovnu praksu i uspijeva promicati vrijednosti solidarnosti među učenicima, budući da nastavnici uključuju sadržaje Obrazovanja za globalno građanstvo u kurikulum, dok je škola otvorena prema zajednici.

U posljednjih nekoliko godina primijetili smo da nastavnici koji primjenjuju metodologiju učenja zalaganjem u zajednici integriraju je u svoju obrazovnu praksu na sveobuhvatan i održiv način, zbog čega smo potvrdili njezin veliki transformativni potencijal u obrazovnoj praksi. To nas je dovelo do obveze širenja i promicanja ove metodologije na europskoj razini, ne samo među nastavnicima, već i među društvenim subjektima i javnim vlastima.

Zbog svih ovih razloga, vrlo smo ponosni što možemo predstaviti ove preporuke za koje se nadamo da će biti korisne u implementaciji metodologije učenja zalaganjem u zajednici u području formalnog obrazovanja na europskoj razini, kao alat za promicanje globalnog građanstva posvećenog zajedničkim vrijednostima Europske unije.

2.1. Uvod u projekt i zajedničke vrijednosti

Kao što je gore spomenuto, Learning to Serve/Učenja za zalaganje (L2S) je europski projekt sufinanciran kroz Erasmus+ program Europske unije. Projekt se temelji na ideji da je metodologija učenja zalaganjem u zajednici idealna za poučavanje zajedničkih vrijednosti u školama jer pruža prilike za sudjelovanje učenika u društvenom i građanskom životu kroz formalne obrazovne aktivnosti. Inovativni projekti učenja zalaganjem u zajednici omogućuju školi komunikaciju s okolinom: susjedstvom, gradom, civilnim društvom; i obrnuto: uvode entitete civilnog društva, susjedstvo, grad… u školu. Ako škola ne služi rješavanju izvanškolskih situacija (situacija izvan škole), događa se ono što je poznato kao “balon obrazovanja u školi”. Iz tog razloga, korištenje inovativne metodologije učenja zalaganjem u zajednici pruža učenicima priliku da primijene učenje, vrijednosti i vještine (kompetencije) koje su obrađene u učionici u izvanškolskim situacijama.

Co-funded by
the European Union

Zato je dio “zalaganja” ove metodologije toliko važan i mora biti vrlo dobro dizajniran te usklađen s principima metodologije učenja zalaganjem u zajednici. Zalaganje u zajednici nije praksa koja se odvija nakon učenja, ono je produžetak učenja. I upravo zbog toga ovaj projekt ima za cilj poboljšati poznavanje metodologije učenja zalaganjem u zajednici među volonterskim nevladinim organizacijama i udrugama koje su pružatelji usluga u projektima učenja zalaganjem u zajednici. Želimo da se te organizacije ne smatraju samo primateljima školske aktivnosti, već bitnim dijelom procesa poučavanja i učenja.

Ako uspijemo dizajnirati i primijeniti rigorozne i precizne projekte učenja zalaganjem u zajednici, osigurat ćemo da se ključne kompetencije zaista usvoje, čime ćemo osigurati čvrsto usvajanje zajedničkih vrijednosti, građanske angažiranosti i sudjelovanja. Što više djeca i mladi ljudi interveniraju u svojem društvenom okruženju putem volonterskih udruga i nevladinih organizacija, jača je povezanost sa zajedničkim i građanskim vrijednostima.

Ciljevi:

- Učenici vodećih škola stječu relevantne kognitivne i nekognitivne kompetencije te razvijaju pozitivniji stav prema zajedničkim vrijednostima.
- Nastavnici i obrazovni radnici na lokalnoj i nacionalnoj razini postaju svjesniji izazova obrazovanja o zajedničkim vrijednostima.
- Cijela školska zajednica te volonterske nevladine organizacije i udruge koje pružaju usluge u projektima učenja zalaganjem u zajednici su više uključeni u metodologiju učenja zalaganjem u zajednici.

Kako bismo postigli ove ciljeve, educirat ćemo nastavnike i podržati ih u dizajniranju i provedbi rasporeda lekcija o zajedničkim vrijednostima temeljenima na metodologiji učenja zalaganjem u zajednici, surađivat ćemo s roditeljima i organizacijama civilnog društva te ćemo proizvesti sljedeće rezultate:

- Didaktički priručnik za inovativno obrazovanje o zajedničkim vrijednostima temeljen na metodologiji učenja zalaganjem u zajednici.
- Alat za poticanje suradnje u obrazovanju o vrijednostima kroz pristup učenja zalaganjem u zajednici između škola, volonterskih udruga i nevladinih organizacija, roditelja i drugih dionika zajednice, uključujući alate za prakse učenja zalaganjem u zajednici.
- Web platforma za znanje, učenje i umrežavanje o obrazovanju o zajedničkim vrijednostima.

Co-funded by
the European Union

Ali, koje "zajedničke vrijednosti" imamo na umu? Europske vrijednosti spomenute su u članku 2 Ugovora o Europskoj uniji: "Unija je utemeljena na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava osoba koje pripadaju manjinama. Te vrijednosti zajedničke su državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost između žena i muškaraca."

Te vrijednosti podudaraju se s vrijednostima koje promiče globalno obrazovanje ili obrazovanje za globalno građanstvo: "Globalno obrazovanje je obrazovanje koje otvara oči i umove ljudi na stvarnosti globaliziranog svijeta i budi ih da stvore svijet veće pravde, jednakosti i ljudskih prava za sve." Deklaracija iz Maastrichta, 2002.

"Globalno obrazovanje je pedagoški pristup koji potiče višestruke perspektive i dekonstrukciju stereotipa te se temelji na pristupu usmjerenom na učenika kako bi se potaknula kritička svijest o globalnim izazovima i angažman za održive stilove života. Kompetencije globalnog obrazovanja temelje se na obrazovanju za razvoj, obrazovanju za ljudska prava, obrazovanju za održivost, obrazovanju za mir i prevenciju sukoba te interkulturnom obrazovanju, a sve je to globalna dimenzija obrazovanja za građanstvo." Sjeverno-Južni centar, Vijeće Europe

"Obrazovanje za globalno građanstvo (GCED) ima za cilj osnažiti učenike svih dobi na preuzmanje aktivne uloge, kako lokalno tako i globalno, u izgradnji mirnijih, tolerantnijih, inkluzivnijih i sigurnijih društava."UNESCO

Posljedično, zajedničke vrijednosti usklađene su s ciljevima održivog razvoja (SDG), konkretno s ciljem 4.7: "Do 2030. godine osigurati da svi učenici steknu znanje i vještine potrebne za promicanje održivog razvoja, uključujući, među ostalim, kroz obrazovanje za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, ravnotežu spolova, promicanje kulture mira i nenasilja, globalno građanstvo i uvažavanje kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju."

Iz svih tih razloga, od sada u ovom dokumentu i u okviru projekta L2S, nazivamo "zajedničke vrijednosti" kao globalno obrazovanje ili obrazovanje za globalno građanstvo.

2.2. Kratak uvod u metodologiju učenja zalaganjem u zajednici (SL)

Co-funded by
the European Union

Ovaj odjeljak temelji se na knjizi *Service-Learning. Social commitment in action*, koju je napisala Roser Batlle (obrazovna djelatnica i promotorica učenja zalaganjem u zajednici u Španjolskoj), i na priručniku *How to Develop Solidarity Service-Learning Projects in Early and Primary Education*, koji je napisala María Nieves Tapia (osnivačica i direktorica Latinskoameričkog centra za solidarnost i učenje u zajednici CLAYSS).

"Učenje zalaganjem u zajednici je obrazovni pristup koji kombinira procese učenja i društvene službe u jednom projektu, u kojem sudionici stječu znanja uključivanjem u stvarne potrebe društvenog okruženja s ciljem poboljšanja istog." Ovo je definicija koju daje Centre Promotor d'Aprenentatge Servei iz Katalonije, Španjolska.

Drugim riječima, učenje zalaganjem u zajednici je način učenja dok se služi zajednici. To je metoda koja povezuje obrazovni uspjeh i društvenu predanost.

Iskustvo pokazuje da kada se provode projekti učenja zalaganjem u zajednici, nastaje "virtuozan krug", budući da akademsko učenje poboljšava kvalitetu pružene usluge; usluga zahtijeva bolje sveobuhvatno obrazovanje, potiče stjecanje ili proizvodnju novog znanja kako bi se adekvatno riješila uočena potreba, a sve to rezultira većim građanskim angažmanom.

LEARNING 2 SERVE

Co-funded by the European Union

Učenje poboljšava kvalitetu pružene usluge, a usluga ima utjecaj na bolje sveobuhvatno obrazovanje i potiče novu proizvodnju znanja.

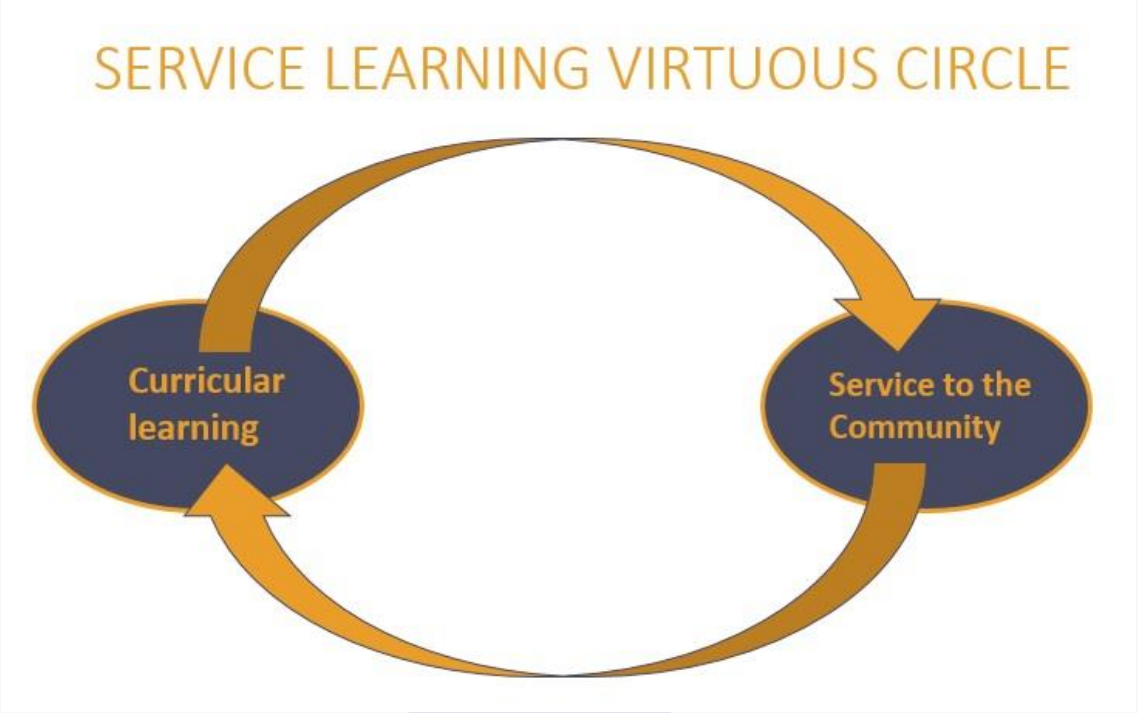

Prema Roser Batlle, četiri čimbenika mogu se prepoznati u gotovo svakom SL projektu:

Općenito:

1. Početna točka je socijalna potreba ili lokalni problem koji se jasno može poboljšati.
2. Artikulira se zajednička usluga koja može odgovoriti na tu potrebu.

Co-funded by the European Union

3. Sve to pruža značajno učenje učenicima.
4. Općenito (iako postoje iznimke), potrebno je savezništvo, mreža s lokalnim akterima, sa samom zajednicom.

Redoslijed ovih četiriju čimbenika nije uvijek ovakav. Najortodoksniji obrazovni djelatnici brane stav da, u prvom redu, moramo razmišljati o učenju koje želimo da naši učenici steknu, dok u drugim slučajevima nastavnici prvo razmišljaju o zajedničkoj usluzi jer zamišljaju kako će njihovi učenici biti motivirani i angažirani zbog te usluge.

Međutim, budući da je učenje zalaganjem u zajednici binom u kojem se spajaju socijalna i pedagoška sfera, mnogo je agilnije (i može imati više smisla) krenuti od stvarnih lokalnih potreba, a zatim vidjeti s čime se učenici mogu nositi i koje prilike za učenje proizlaze iz toga.

Lokalne potrebe

Socijalna potreba je situacija koja nije u redu, problem koji je izvan učenika, ali ih izaziva i na kojem imaju mogućnost pomoći u rješavanju (prljavi park, stariji ljudi koji se osjećaju usamljeno, šuma koja je izgorjela, djeca izbjeglice koja trebaju pronaći nove prijatelje…).

Što se tiče potreba, trebamo uzeti u obzir da:

…nisu sve potrebe dramatične,

…socijalna potreba i obrazovna potreba nisu isto,

…bavljanje socijalnom potrebom zahtijeva refleksiju,

…socijalna potreba može se formulirati kao problem ili kao izazov.

Zajednička usluga

U učenju zalaganjem u zajednici, usluga koju učenici razvijaju razumijeva se kao akcija solidarnosti usmjerena na zajedničko dobro, u korist zajednice, kroz koju mogu steći znanja, vještine, stavove i vrijednosti te se otvoriti prema drugima.

Što se tiče zajedničke usluge, trebamo uzeti u obzir da:

…mora prvenstveno koristiti zajednici,

…provode je učenici, a ne socijalne organizacije,

…može se provoditi izvan ili unutar škole,

Co-funded by the European Union

…spontani građanski čin nije usluga zajednici.

Primjeri zajedničkih usluga koje provode učenici u dobi od 6 do 12 godina u projektima učenja zalaganjem u zajednici:

- Prikupljanje korištenog kućanskog ulja u gradu, nakon kampanje podizanja svijesti, kako bi se izbjeglo onečišćenje rijeke.
- Čišćenje seoskog ribnjaka, uključujući više od tisuću ljudi (obitelji, socijalne i javne organizacije).
- Organizacija prikupljanja tkanine i suradnja s starijim osobama u izradi jastučića u obliku srca kako bi se ublažili sekundarni učinci operacija kod žena koje su prošle mastektomiju u lokalnoj bolnici.
- Prilog obnovi i pokretanju skloništa koje će pružiti posao ljudima u riziku od socijalne isključenosti.
- Priprema publikacije, uz podršku obitelji i starijih osoba iz grada, s ciljem širenja kulturnog i ekološkog bogatstva područja.
- Organizacija i pokretanje predstave o dinosaurima s osobama s invaliditetom i za njih.

Učenje

Učenje zalaganjem u zajednici eksplicitno povezuje uslugu zajednici sa značajnim učenjem koje može biti ili ne mora biti sadržaj kurikuluma i nalazi se u određenom predmetu.

Učenje zalaganjem u zajednici učenicima pruža prilike za učenje povezano s:

…kompetencijama i znanjima, proizašlim iz teme projekta, istraživanja potreba, usporedbe informacija itd.

…samopouzdanjem, povezanim sa zadovoljstvom što mogu napraviti razliku.

…socijalnim vještinama, kada se upuštaju u interakciju s ljudima izvan škole i kada rade u timu.

…ljudskim vrijednostima jer akcija stavlja vrijednosti u praksu.

…građanskim sudjelovanjem jer učenje zalaganjem u zajednici pruža stvarne kontekste u kojima se razvija aktivno građanstvo.

Sadržaji ovog učenja mogu se grupirati u četiri kategorije: učenje za znanje, učenje za djelovanje, učenje za postojanje i učenje za zajednički život.

Mrežno povezivanje

Co-funded by the European Union

Mrežno povezivanje je jedinstveni sastojak učenja zalaganjem u zajednici. U projektima učenja zalaganjem u zajednici, škola treba zajednicu kako bi postigla pozitivan socijalni utjecaj na poboljšanje društvenog okruženja; stoga, mora aktivno surađivati s NVO-ima, gradskom upravom, socijalnim i obrazovnim entitetima u dotičnom susjedstvu.

Neke preporuke za mrežno povezivanje:

- Uzmite vremena za upoznavanje i razumijevanje potreba i prioriteta svakog partnera.
- Počnite s malim i vrlo specifičnim projektima učenja zalaganjem u zajednici.
- Dogovore stavite u pisani oblik.
- Održavajte fluidnu komunikaciju tijekom provedbe usluge.
- Zajedno ocijenite kako akademske rezultate tako i rezultate usluge.
- Zajedno procijenite projekt.
- Ponovite projekt kako biste učvrstili mrežno povezivanje.

2.3. Smjernice za provođenje nastavnih planova učenja zalaganjem u zajednici s pristupom globalnog obrazovanja

- Identificiranje potreba vezanih uz zajedničke vrijednosti (SDG)

Ljudska prava, održivost, interkulturalnost, jednakost spolova, socijalna pravda... kao što smo vidjeli u odjeljku 1. ovih smjernica, popis zajedničkih vrijednosti i njihovih povezanih sadržaja je opsežan i stoga se savršeno uklapa u 17 ciljeva održivog razvoja UN-ove Agende 2030:

Co-funded by the European Union

L2S

Valjano povezivanje potrebe s ciljevima održivog razvoja (SDG) omogućit će učenicima uključiti lokalnu potrebu u globalni okvir i pomoći im shvatiti da ne djeluju samo na specifičnom i bliskom problemu, već da doprinose općem dobru. Na taj način počinjemo primjenjivati maksimu "Razmišljaj globalno, djeluj lokalno".

Kako bismo dublje istražili odnos između učenja globalnog obrazovanja i SDG-a, preporučujemo sljedeći vodič UNESCO-a:

[Education for Sustainable Development Goals: learning objectives]

Co-funded by
the European Union

S druge strane, povezivanje identificirane potrebe s jednom ili više zajedničkih vrijednosti ključno je za refleksiju o toj potrebi. Na taj način, razmišljanje o potrebi iz perspektive globalnog obrazovanja znači postavljanje sljedećih pitanja:

- Koji su uzroci problema koji smo identificirali? Postoje li globalni uzroci ili samo lokalni? Koje posljedice ima?
- Tko je odgovoran za ovu situaciju? Tko ima moć promijeniti ovu situaciju?

*-Razmislite o usluzi za globalno aktivno građanstvo koja odgovara toj potrebi***.**

Neki učenici mogu smatrati bilo koji projekt učenja zalaganjem u zajednici zanimljivim sam po sebi, dok će u drugih interes ovisiti o tome je li usluga privlačna i korisna. Stoga ih uključite u odabir usluge, ojačajte sudjelovanje i inicijativu učenika. Budite oprezni, dok god je jasno da se usluga ne može odlučiti ili razviti na površinski način ("Sviđa mi se", "Ne sviđa mi se"), samodostatan ("već znamo što raditi"), mesijanski ("spašavamo svijet"), nepromišljeno ("možemo sve riješiti") ili paternalistički ("trebali bi biti zahvalni"). Korist koju učenici trebaju težiti i postići je učenje, ali u solidarnim akcijama korist mora biti potpuno za zajednicu.

Kako poboljšati globalnu perspektivu vašeg projekta učenja zalaganjem u zajednici?

Park u vašem susjedstvu je prljav i zapušten, a vi i vaši učenici odlučujete ga očistiti, provesti kampanju podizanja svijesti u susjedstvu i podnijeti peticiju gradskom vijeću za obnovu. Ova usluga bila bi primjer aktivnog građanstva u praksi, ali bez dodatnih detalja ne možemo znati je li primjer GLOBALNOG aktivnog građanstva u praksi. Ako je sadržaj kampanje podizanja svijesti sveden na čišćenje i brigu o parku, globalna vizija će biti oskudna; ali ako kampanja podizanja svijesti razmatra problem iz planetarne perspektive ili kontekst prljavštine parka uklapa u problem generiranja otpada i potrošnje, globalna vizija će biti mnogo prisutnija.

Drugi način jačanja globalne perspektive usluge je primjena pristupa promicanju ljudskih prava umjesto pristupa socijalnoj pomoći. Da biste pomogli ranjivim osobama, trebate im dati povjerenje, ne tretirati ih samo ili prvenstveno kao bespomoćne, već se usredotočiti na njihov potencijal. To ne znači da ne trebate obraćati pozornost na njihova osnovna prava pružanjem potrebne pomoći, ali ako

Co-funded by
the European Union

samo primaju pomoć, završavaju tretirani nepravedno jer im se ne priznaje sposobnost napredovanja.

-<u>Uči kroz rad</u>! Odredite potrebna znanja za pružanje usluge koja odgovara toj potrebi.

Od četiri kategorije učenja spomenute u odjeljku 2 ovih smjernica (nauči znati, nauči raditi, nauči postojati i nauči živjeti zajedno), fokusirat ćemo se na nauči raditi.

Zalagati se znači prijeći u akciju, stoga učenici u metodologiji učenja zalaganjem u zajednici uče kroz rad. Učenje kroz rad možemo podijeliti u tri kategorije:

- **Vještine u vođenju i upravljanju projektima.** Razvijanje i izvođenje projekata uključuje učenje kako organizirati, upravljati resursima, planirati itd. U prvim projektima učenici će trebati puno pomoći, ali će s vremenom postati sve samostalniji.
- **Vještine i kompetencije specifične za razvijenu uslugu.** Svaki projekt također pruža specifična znanja. Ako usluga uključuje pričanje priča maloj djeci, specifična znanja će uključivati intonaciju, neverbalni jezik, usmeno izražavanje... No, ako usluga uključuje pomoć u obnovi kuhinje za beskućnike oštećene poplavom, učenje će se usredotočiti na pakiranje i očuvanje hrane, upotrebu sredstava za čišćenje itd.
- **Hobiji, vještine i osobni talenti u službi drugih.** Projekt učenja zalaganjem u zajednici može također potaknuti razvoj individualnih vještina i hobija u kontekstu zajedničke usluge. Tako, prema primjeru pričanja priča, učenik koji zna pjevati može uključiti pjesmu u pričanje priče, ili učenik koji zna crtati može napraviti poster za promociju pričanja priča.

-<u>Identificirajte koja od tih znanja su uključena u kurikulum i pripremite obrazovni projekt.</u>

Postoji mnogo vrijednih i potrebnih znanja koja možda nisu uključena u školski kurikulum. Osim toga, s obzirom na to da se projekt L2S razvija u Hrvatskoj, Španjolskoj i Italiji, bit će sadržaja koji su uključeni u kurikulum jedne zemlje, a isključeni u drugoj. S druge strane, nemoguće je dizajnirati aktivnost u kojoj učenici uče samo sadržaj koji nastavnici postave. Neočekivano ili nekontrolirano učenje također se događa. Stoga će biti izvannastavnog učenja u našim projektima učenja zalaganjem u zajednici. Dakle, prvo trebamo razmisliti o učenju

Co-funded by
the European Union

koje, kao nastavnici, želimo da naši učenici steknu, a zatim to učenje klasificirati u kurikularno i izvannastavno. No, zašto je važno uključiti i specificirati znanja koja su predviđena kurikulumom?

- **Jer na taj način borimo se protiv ideje: "Što učimo u školi je beskorisno u stvarnom životu".** Na taj način doprinosimo tome da školsko učenje bude korisno.
- **Jer ako je školsko učenje korisno, učenici će vidjeti smisao predmeta i povećat ćemo njihovo zanimanje, motivaciju i angažman u procesu poučavanja i učenja.**
- ****Jer olakšava učenicima i njihovim obiteljima biti skloni projektima učenja zalaganjem u zajednici**. Nažalost, postoji mnogo obitelji (i nastavnika) koji su skeptični prema školskim aktivnostima solidarnosti jer "oduzima vrijeme učenicima da nauče ono što moraju naučiti", "ako bi nastavnik umjesto da vodi djecu da očiste park, učio matematiku, jezik, povijest... možda bi imao vremena podučiti cijeli nastavni plan". No, ako naš projekt uključuje kurikularna znanja, možemo koristiti to da pridobijemo obitelji i na taj način će biti u boljoj poziciji prihvatiti i razumijeti važnost i vrijednost nekurikularnog učenja jer su neodvojiva od kurikularnog učenja.

U svakom slučaju, bez obzira na to odlučimo li uključiti kurikularna znanja ili ne, važno je izraditi rigorozan projekt koji uključuje barem sljedeće odjeljke: opravdanje, ciljeve, sadržaje, evaluaciju, aktivnosti, vremenski okvir, metodologiju.

Što se tiče evaluacije, cijelo iskustvo mora biti dokumentirano jer je važno reflektirati proces i rezultate te moći samoocijeniti što je postignuto. Sposobnost reflektiranja i učenja iz iskustva je element kvalitete. Pristup učenja zalaganjem u zajednici omogućuje nam smanjenje dvostruke distance: s jedne strane, one koja postoji između akademskog učenja i stvarnog života, i s druge strane, one koja postoji između vrijednosti koje se propovijedaju i vrijednosti koje se doživljavaju.

-*Umrežavanje, rad u timu. Uključite što više aktera možete: društvene entitete povezane s ciljanom potrebom, obitelji učenika, javne entitete...*

Ne živimo u izolaciji i uzroci i posljedice problema često su višestruki, stoga je potrebno surađivati s drugim akterima: ako je potreba društvenog okruženja koju smo identificirali prljav i zapušten park u susjedstvu, morat ćemo barem pokucati na vrata gradskog vijeća (da prikupimo informacije i zatražimo da preuzmu

Co-funded by the European Union

odgovornost), ekološkim organizacijama (da prikupimo informacije i procijenimo imaju li nam kakve usluge za ponuditi) i susjedima (da prikupimo njihove zahtjeve i pozovemo ih na aktivnost podizanja svijesti). Umrežavanje je, dakle, neizbježno.

Promjena kulture rada u izolaciji za kulturu umrežavanja znači dijeljenje projekta ili rad na nečemu novom zajedno, znači dijeljenje vlasništva i angažmana i znači da svaka strana radi i doprinosi onome što je njezino.

Kako je ovo školska ponuda, nastavnici i/ili škola su ti koji vode, promiču i usmjeravaju projekt učenja zalaganjem u zajednici i stoga, također imaju odgovornost uključiti druge aktere. Razina sudjelovanja tih aktera ovisit će o nekoliko faktora: povijest suradnje, kapacitet, volja, dostupnost, zadaci... ali moramo im jasno dati do znanja da mogu biti uključeni koliko žele budući da će što dubljim sudjelovanjem rezultati i učenja biti vrijedniji i dublji.

Partneri koji čine konzorcij ovog projekta vjeruju da je za obrazovanje djece najučinkovitije moguće da škola i obitelji moraju raditi zajedno. Iz tog razloga, poticat ćemo sudjelovanje obitelji u planovima nastave učenja zalaganjem u zajednici. Škola mora biti otvorena obiteljima, uzeti ih u obzir i uključiti ih u obrazovni proces škole.

2.4. Prilozi

Co-funded by
the European Union

Prilog 1: Predložak za razradu osnovnih elementa projekta učenja zalaganjem u zajednici

Temeljeno na prijedlogu nastavnikaa Paco Barea Durána (školski nastavnik)

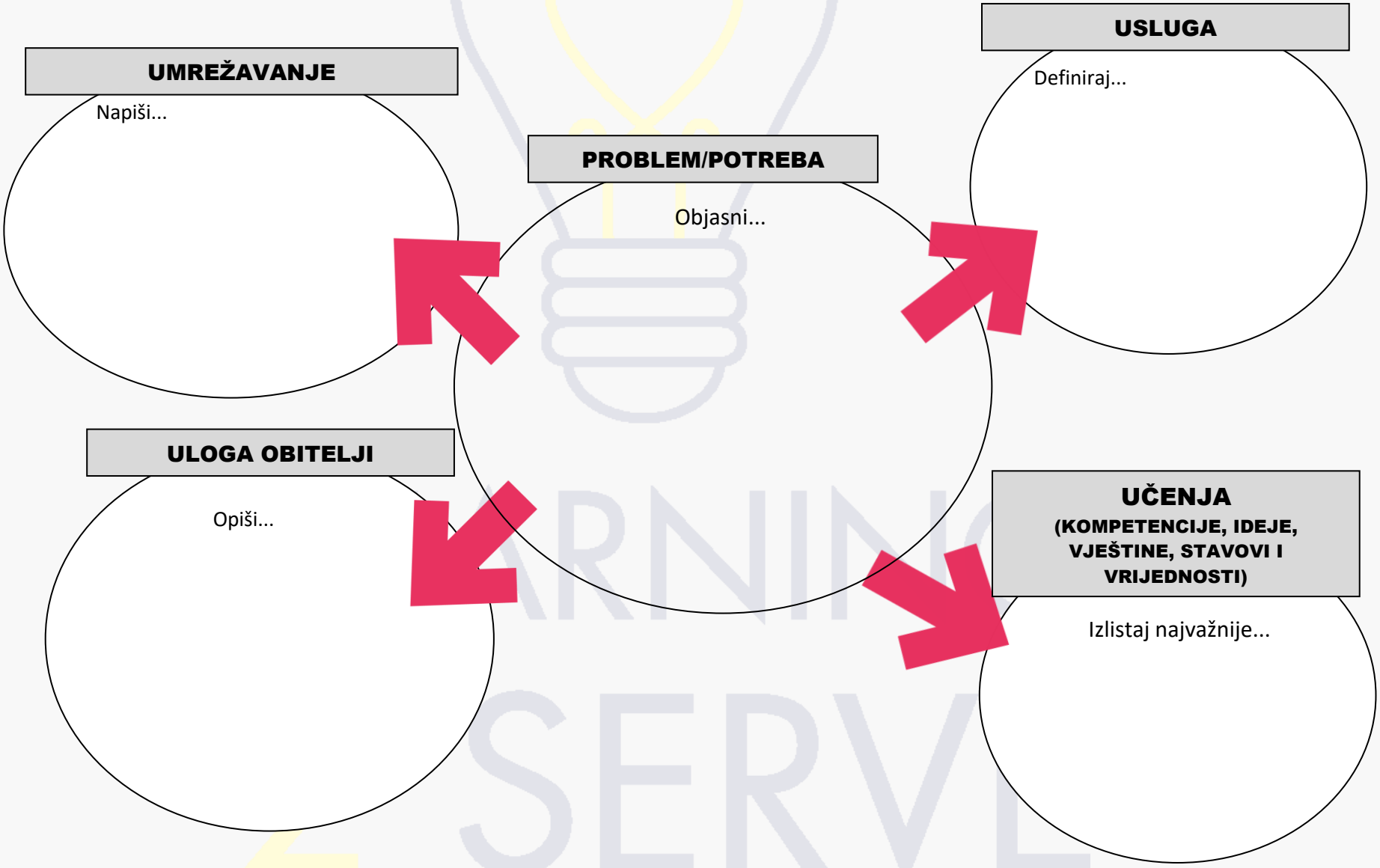

Prilog 2: Predložak za dizajn SL projekta

Sljedeći predložak temelji se na predlošku koji je izradila španjolska mreža učenja zalaganjem u zajednici, koja je pak adaptacija Priručnika za solidarnost nastavnika i učenika Ane Aguilar de Armas za CLAYSS.

Ovo je samo jedan mogući predložak koji nam omogućuje pregled ključnih aspekata dizajniranja projekta učenja zalaganjem u zajednici. Nije nužno da se slijedi doslovno, jer ovisi o različitim faktorima kao što su organizacijska kultura svakog školskog centra ili socijalne organizacije koja promiče projekt.

Naziv projekta	
Nadležna škola ili subjekt	
Učenici koji sudjeluju (broj i školska godina)	
Predmeti ili područja projekta	
Ostali uključeni subjekti	
Ciljane skupine	

Projektni pristup		
	Ciljana pitanja	**Ispunite odjeljke svojim projektom**
Sinopsis projekta	Možete li u nekoliko redaka opisati o čemu se radi u projektu da se shvati na prvi pogled?	
Društvene potrebe koje treba riješiti	Koji je problem ili društvena potreba na kojoj će vaši učenici raditi?	
Usluga/Aktivnost	Koja je uslužna akcija/aktivnost koju će vaši učenici provoditi?	
Veza s Globalnim ciljevima održivog razvoja	S kojim ciljevima razvoja je	

Co-funded by the European Union

	povezan ovaj projekt?	
Obrazovne potrebe vaših učenika	Koje karakteristike imaju vaši učenici i što trebaju poboljšati?	
Obrazovni ciljevi i/ili kompetencije na kojima će se raditi	Koja su ključna učenja koja se mogu ojačati ovim projektom?	
Evaluacija	Kako će se projekt evaluirati? Navedite kako ćemo vrednovati tražene kompetencije i pruženu uslugu. Zakažite aktivnosti i vrijeme potrebno za prikupljanje dokaza tijekom cijelog procesa..	
Aktivnosti	Istaknite one koje će biti najrelevantnije u projektu..	
Kalendar aktivnosti	Koje su aktivnosti koje učenici i učenice razvijaju zalaganjem u zajednici?	
Vodeća uloga učenika	Istaknite one unutar i one izvan učionice.	

Co-funded by the European Union

Uloga obitelji učenika	Kako ćemo uključiti obitelji? Kao ciljnu skupinu diseminacije projekta? Kao aktivni dio projekta?	
Umrežavanje	Kakvo će biti sudjelovanje suradnih subjekata?	
Proslava	Kako ćemo proslaviti projekt?	
Diseminacija	Kako ćemo diseminirati projekt?	
Sredstva	Što je potrebno za provedbu predloženih aktivnosti?	

Prilog 3: Alat za evaluaciju

Sastoji se od evaluacije za djecu koja su završila projekt učenja zalaganjem u zajednici i izvještaja za nastavnika koji sažima i analizira evaluacije djece te iznosi svoje vlastito mišljenje.

Ovdje je obrazac za djecu:

Co-funded by the European Union

L2S

LEARNING 2 SERVE

UPITNIK ZA UČENIKE (RAZREDNA NASTAVA)

Pozdrav! Nakon provedene aktivnosti, možeš li nam reći nešto o svom iskustvu?

1) Razina zadovoljstva:

Jesu li ti se svidjele aktivnosti? Zaokruži svoj odgovor.

Vrlo

Malo

Uopće nisu

Što ti se najviše svidjelo? Napiši kroz nekoliko riječi ili nacrtaj.

Co-funded by the European Union

L2S

2) Što sam naučio/la?

Jesi li naučio/la nešto novo tijekom ovog iskustva?
Zaokruži:

DA

NE

Što si naučio/la? Molim te napiši:

_____

_____

_____

Nakon provedenih aktivnosti, imaš li više samopouzdanja u nekim školskim predmetima?
Zaokruži:

DA

NE

Co-funded by
the European Union

L2S

Koji predmeti?

_____

_____

_____

Ovdje je VELIKI ZID.
Svaki se stupac odnosi na određenu riječ/i. Razmisli o tim riječima i koliko se tvoje ponašanje promijenilo nakon provedenih aktivnosti. Oboji onoliko stupaca kolikosi dosegnuo/la.

vrlo mnogo	vrlo mnogo	vrlo mnogo	vrlo mnogo	vrlo mnogo
mnogo	mnogo	mnogo	mnogo	mnogo
dovoljno	dovoljno	dovoljno	dovoljno	dovoljno
malo	malo	malo	malo	malo
vrlo malo	vrlo malo	vrlo malo	vrlo malo	vrlo malo

SUDJELOVANJE **SLUŠANJE DRUGIH** **ODNOSI S DRUGIMA** **SURADNJA** **KREATIVNOST**

Co-funded by
the European Union

L2S

3) Zajedničke vrijednosti i ja

Ako ti je aktivnost pomogla razviti ovu sposobnost, stavi smajlića pored rečenice.

- Predan/a sam nečemu što će pomoći drugima
- Proučavam i slušam različita mišljenja kako bih bolje razumio/jela problem
- Moja predanost podrški drugim ljudima može doprinijeti stvaranju boljeg svijeta za sve
- Raznolikost obogaćuje
- Poštovanje i briga o drugim ljudima i okolišu ključni su za naše živote

Co-funded by
the European Union

Ovdje je izvješće nastavnika:

IZVJEŠĆE NASTAVNIKA

AKTIVNOSTI S UČENICIMA

Naziv škole	
Zemlja	
Broj učenika	
Dob učenika	
Razdoblje provedbe aktivnosti	

Razina zadovoljstva učenika sudjelovanjem u aktivnosti	
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “odlično”	
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “dobro”	
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “loše”	
Vaši komentari o zadovoljstvu vaših učenika. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da su zadovoljni iskustvom?	

Razina poboljšanja kognitivnih i nekognitivnih vještina kao rezultat integracije sudjelovanja zajednice i kurikuluma
Ovdje sažmite koliko je učenika izjavilo da su naučili nove stvari i navedite što su učenici izjavili da su naučili.

Co-funded by the European Union

Ovdje sažeti jesu li i u čemu su učenici izjavili da se osjećaju sigurnije u školskim predmetima.
Razmatrajući ovo pitanje: “Ovdje ćete pronaći veliki zid. Svaki stupac odgovara određenoj riječi. Razmotrite svaku riječ i razmislite o tome koliko se vaše ponašanje promijenilo nakon aktivnosti. Obojite onoliko kockica koliko ste dosegli razine”. Molimo, sažmite ovdje glavne rezultate koje su učenici uočili i nekognitivne vještine za koje smatraju da su se poboljšale.
Vaši komentari o temi. Mislite li da su poboljšali svoje vještine (kognitivne i nekognitivne)? Koje vještine?

Razina poboljšanja stavova učenika prema zajedničkim vrijednostima	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Posvećen sam nečemu što će pomoći drugima”	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Moja predanost podrški drugim ljudima može doprinijeti razvoju boljeg svijeta za sve. ”	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Proučavam i slušam različita mišljenja kako bih bolje razumio problem”	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Različitost obogaćuje”	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu	

Co-funded by the European Union

rečenicu: “Poštovanje i briga o drugim ljudima i okolišu ključni su za naše živote”	
Vaši komentari o temi ovog odjeljka. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da poboljšavaju svoje stavove izražene u prethodnim rečenicama?	

3. Projekti učenja zalaganjem u zajednici

Vrijeme je za podijeliti projekte učenja zalaganjem u zajednici za djecu u dobi od 6 do 9 godina koji su u sklopu L2S projekta pilotirani u Hvratskoj, Italiji I Španjolskoj.

Učimo kroz igru (Hrvatska)

Naziv projekta		Učimo kroz igru
Nadležna škola ili subjekt		Osnovna škola Frana Krste Frankopana Osijek, Hrvatska
Učenici koji sudjeluju (broj i školska godina)		23 učenika (8-9 godina), školska godina 2022./2023.
Predmeti ili područja projekta		Hrvatski, likovni, glazbeni, tjelesni
Ostali uključeni subjekti		Dječji vrtić Sjenčica, djeca i odgojitelji
	Ciljana pitanja	**Ispunite odjeljke svojim projektom**
Sinopsis projekta	Možete li u nekoliko redaka	Glavna motivacija ovoga projekta je stvaranje pozitivne veze između školaraca i predškolaca

Co-funded by the European Union

	opisati o čemu se radi u projektu da se shvati na prvi pogled?	kako bi se olakšao prelazak djece iz vrtića u školu kroz interakciju i zajedničke aktivnosti. Ovaj projekt također potiče razvoj socijalnih vještina, empatije i zajedništva među učenicima i predškolcima.
Društvene potrebe koje treba riješiti	Koji je problem ili društvena potreba na kojoj će vaši učenici raditi?	Ovim projektom želi se riješiti društvena potreba za olakšavanjem prijelaza predškolaca u osnovnu školu, smanjujući strah i nesigurnost koji taj prijelaz može donijeti. Također se nastoji poticati socijalna povezanost i integracija među djecom različite dobi, jačajući osjećaj zajedništva i podrške u lokalnoj zajednici.Također, projekt je usmjeren na razvoj svijesti među školarcima o problemima pristupa obrazovanju u drugim dijelovima svijeta.
Usluga/aktivnost	Koja je uslužna akcija/aktivnost koju će vaši učenici provoditi?	Učenici 3. razreda osnovne škole zajedno s nastavnicom ugostit će predškolce iz Dječjeg vrtića Sjenčica koje je smješteno u istome naselje gdje je i škola te ih proveli kroz školu. U učionici će pripremiti kratak program te im uručiiti igre koje su prije sami izradili i iste zaigrati s njima. Nakon boravka u učionici svi će zajedno u školskom dvorištu zaigrati omiljene igre - nogomet i graničara. Nakon toga, trećaši će uzvratiti posjet vrtiću gdje će djeci čitali priče, zajedno s njima crtali i pisati.
Povezanost s Ciljevima održivog razvoja (SDG)	S kojim ciljevima razvoja je povezan ovaj projekt?	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje (Quality Education) Podcilj 4.1: Osiguravanje da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, pravično i kvalitetno osnovno obrazovanje. Podcilj 4.2: Osiguravanje da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnim razvojnim programima u ranom djetinjstvu, skrbi i predškolskom obrazovanju. SDG 10: Smanjenje nejednakosti (Reduced Inequalities) Podcilj 10.2: Osnaživanje i promicanje socijalne, ekonomske i političke uključenosti svih, bez obzira na dob.

Co-funded by the European Union

		SDG 11: Održivi gradovi i zajednice (Sustainable Cities and Communities) Podcilj 11.7: Osiguranje univerzalnog pristupa sigurnim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim prostorima, posebno za djecu. SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije (Peace, Justice, and Strong Institutions) Podcilj 16.2: Okončanje zlostavljanja, izrabljivanja, trgovanja i svih oblika nasilja i mučenja djece.
Obrazovne potrebe vaših učenika	Koje karakteristike imaju vaši učenici i što trebaju poboljšati?	Ovim projektom učenici razvijaju holistički pristup učenju, obuhvaćajući akademske, socijalne, emocionalne i fizičke aspekte svog razvoja. Naime, nalaze se u životnom razdoblju kada je genracijski jaz za njih prepreka, nerado se druže i provode vrijeme s mlađima od sebe te imaju problem s preuzimanjem odgovornosti koju u ovome projektu mogu razvijati kroz ulogu tzv.vodiča-mentora.
Obrazovni ciljevi i/ili kompetencije na kojima će se raditi	Koja su ključna učenja koja se mogu ojačati ovim projektom?	Empatija: Učenici uče kako razumjeti i suosjećati s mlađima, što potiče emocionalnu inteligenciju. Komunikacija: Razvijaju verbalne i neverbalne komunikacijske vještine kroz interakciju s predškolcima i vršnjacima. Suradnja i timski rad: Učenici uče raditi zajedno kako bi postigli zajednički cilj, jačajući suradničke vještine i osjećaj zajedništva. Čitanje i pisanje: Aktivnosti poput čitanja priča i zajedničkog pisanja i crtanja pomažu u jačanju jezičnih i pismenih vještina. Kreativnost i inovativnost: Izrada igara i drugih materijala potiče kreativno razmišljanje i inovativnost. Vođenje: Učenici preuzimaju voditeljske uloge, što im pomaže u razvoju voditeljskih vještina i odgovornosti.

Co-funded by the European Union

		Organizacija i planiranje: Planiranje i provođenje aktivnosti pomaže učenicima razviti organizacijske vještine. Planiranje resursa: Učenici mogu učiti o planiranju i upravljanju resursima, kao što su vrijeme, materijali i sredstva potrebna za provedbu aktivnosti. Tjelesni razvoj: Sudjelovanje u fizičkim aktivnostima poput nogometa i graničara potiče tjelesni razvoj i svijest o važnosti tjelesne aktivnosti. Razumijevanje zajednice: Učenici razvijaju svijest o svojoj ulozi u zajednici i važnosti zajedničkog djelovanja za dobrobit svih članova.
Evaluacija	Kako će se projekt evaluirati? Navedite kako ćemo vrednovati tražene kompetencije i pruženu uslugu. Zakažite aktivnosti i vrijeme potrebno za prikupljanje dokaza tijekom cijelog procesa.	Ciljevi evaluacije uključuju: - Procjenu stečenih kompetencija učenika (socijalne vještine, voditeljske vještine, akademske vještine). - Vrednovanje utjecaja projekta na predškolce (zadovoljstvo, integracija). - Procjena organizacije i provedbe aktivnosti (kvaliteta pripreme, timski rad). Metode uključuju: Razgovori s predškolcima, njihovim odgojiteljima. Samoprocjena učenika (refleksija). Procjena nastavnika/mentora (rubrike za vrednovanje kompetencija). Fotografije i videozapisi kao vizualni dokazi aktivnosti. Proslava tijekom Dana škole.
Aktivnosti	Istaknite one koje će biti najrelevantnije u projektu.	Ugostiti predškolce u školi: provođenje predškolaca kroz školu. Priprema i izvođenje kratkog programa u učionici.

Co-funded by the European Union

		Igranje igara koje su učenici sami izradili. - Igre u školskom dvorištu: igranje nogometa i graničara s predškolcima. - Posjet trećaša vrtiću: čitanje priča predškolcima. Zajedničko crtanje i pisanje s predškolcima. - Refleksija i samoprocjena: grupne diskusije o iskustvima iz projekta. - Evaluacija i povratne informacije: razgovori s predškolcima, odgojiteljima. - Priprema i prezentacija tijekom proslave u školi povodom Dana škole.
Kalendar aktivnosti	Koje aktivnosti učenici i učenice razvijaju zalaganjem u zajednici?	Pripremna faza (listopad - prosinac): listopad: 1. tjedan: Uvodni sastanak o ciljevima projekta i planiranju evaluacije. 2. tjedan: Radionice o socijalnim vještinama i komunikaciji. 3-4. tjedan: Planiranje i organizacija aktivnosti, izrada materijala. studeni: 1. tjedan: Radionice o vještinama vođenja i organizacije. 2. tjedan: Priprema aktivnosti u učionici - izrada igara i programa. 3. tjedan: Edukacija o važnosti igre i suradnje među djecom i edukacija o problemima pristupa obrazovanju u drugim dijelovima svijeta. 4. tjedan: Priprema logistike za posjet predškolcima. prosinac: 1. tjedan: Provođenje aktivnosti - ugostiti predškolce u školi, igranje igara i vođenje kroz školu.

Co-funded by the European Union

		2. tjedan: Prikupljanje vizualnih dokaza (fotografije, videozapisi). 3. tjedan: Samoprocjena učenika o iskustvu s predškolcima. 4. tjedan: Analiza anketa i refleksija učenika. Zaključna faza (siječanj - svibanj): siječanj-ožujak: 1. tjedan: Posjet trećaša vrtiću - čitanje priča, crtanje i pisanje s predškolcima. 2. tjedan: Prikupljanje vizualnih dokaza (fotografije, videozapisi). 3. tjedan: razgovor s predškolcima, odgojiteljima i roditeljima. 4. tjedan: Grupne diskusije učenika o posjeti vrtiću. 5. tjedan: Refleksija i samoprocjena učenika o posjeti vrtiću. 6. tjedan: Završna procjena nastavnika o stečenim kompetencijama učenika. travanj-svibanj: 1. tjedan: Priprema prezentacije rezultata za roditelje i lokalnu zajednicu. 2. tjedan: Prezentacija rezultata i uspjeha projekta učenicima, roditeljima i lokalnoj zajednici. 3. tjedan: Zaključna refleksija i diskusija o mogućnostima poboljšanja. Ovaj strukturirani pristup osigurava sveobuhvatnu analizu i povratnu informaciju za učenike, nastavnika i sudionike.
Vodeća uloga učenika	Istaknite one unutar i one izvan učionice.	Unutar škole: - Sudjelovanje u planiranju aktivnosti za posjet predškolaca - Izrada materijala i igara za predškolce

Co-funded by the European Union

		- Priprema kratkog programa za predškolce - Vođenje predškolaca kroz školu, objašnjavanje školskih prostora i aktivnosti - Sudjelovanje u igrama s predškolcima u učionici i školskom dvorištu - Pružanje podrške predškolcima tijekom svih aktivnosti - Izvođenje pripremljenog programa i igara s predškolcima - Aktivna komunikacija i suradnja s predškolcima tijekom njihovog posjeta Izvan škole: - Planiranje i organizacija aktivnosti za posjet vrtiću - Priprema priča za čitanje i materijala za crtanje i pisanje s predškolcima - Čitanje priča predškolcima u vrtiću. - Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima s predškolcima, poput crtanja i pisanja - Pružanje podrške predškolcima tijekom svih aktivnosti
Uloga obitelji učenika	Kako ćemo uključiti obitelji? Kao ciljnu skupinu diseminacije projekta? Kao aktivni dio projekta?	Roditelji ili obitelji sudjeluju u projektu pružajući podršku učenicima tijekom pripremne faze, pomažući im u izradi materijala i igara za predškolce. Također, sudjeluju u evaluaciji projekta kroz povratne informacije i sudjelovanje u završnim prezentacijama rezultata.
Umrežavanje	Kakvo će biti sudjelovanje suradnih subjekata?	Suradnja se ostvaruje s DV Sjenčica koji je kvartovski vrtić i čija djeca će biti budući učenici Škole.
Proslava	Kako ćemo proslaviti projekt?	Proslava će se održati 3. svibnja povodom Dana škole kada su se u dvorištu Škole predstavljaju sve akcije i projekti učenja zalaganjem u zajednici. U prezentacijama koje su većinom

Co-funded by the European Union

		interaktivne, uz učenike i osoblje škole sudjeluju i roditelji i sugrađani – susjedi, ali i predstavnici udruga, ustanova i donostelja odluka. U proslavi sudjeluje cijela škola tijekom cijeloga dana.
Diseminacija	Kako ćemo diseminirati projekt?	Interna diseminacija u školi: - kroz oglasnu ploču, među razredima, s roditeljima na roditeljskim sastancima Eksterna diseminacija: - kroz društvene mreže i web stranicu Škole
Sredstva	Što je potrebno za provedbu predloženih aktivnosti?	Za realizaciju ovoga projekta potrebni su različiti materijali i sredstva. Učenici trebaju papir, bojice, flomastere i ostale likovne materijale za izradu igara i crteža za predškolce, te knjige za čitanje priča. Također, potrebna je oprema za vanjske aktivnosti, kao što su lopte za nogomet i graničara, te eventualno audio-vizualna oprema za dokumentiranje i prezentaciju rezultata projekta.

IZVJEŠĆE NASTAVNIKA

AKTIVNOSTI S UČENICIMA

Razina zadovoljstva učenika sudjelovanjem u aktivnosti	
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “odlično”	20
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “dobro”	3
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “loše”	0
Vaši komentari o zadovoljstvu vaših učenika. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da su zadovoljni iskustvom? Učenici su bili jako sretni sa dodijeljenom ulogom voditelja-mentora i sa zadatcima odraslih ljudi. Sa zadovoljstvom su podjelili svoja iskustva s ostalim učenicima i nastavnicima.	

Razina poboljšanja kognitivnih i nekognitivnih vještina kao rezultat integracije sudjelovanja zajednice i kurikuluma
Ovdje sažmite koliko je učenika izjavilo da su naučili nove stvari i navedite što su

Co-funded by the European Union

učenici izjavili da su naučili. 19 učenika izrazilo je da su naučili nešto novo, kako razgovarati s mlađim generacijama, preuzeti ulogu odraslih, te napraviti nešto zanimljivo i kreativno.
Ovdje sažeti jesu li i u čemu učenici izjavili da se osjećaju sigurnije u školskim predmetima. Kreativnost i sport.
Razmatrajući ovo pitanje: "Ovdje ćete pronaći veliki zid. Svaki stupac odgovara određenoj riječi. Razmotrite svaku riječ i razmislite o tome koliko se vaše ponašanje promijenilo nakon aktivnosti. Obojite onoliko kockica koliko ste dosegli razine". Molimo, sažmite ovdje glavne rezultate koje su učenici uočili i nekognitivne vještine za koje smatraju da su se poboljšale. Sudjelovanje: 20 vrlo mnogo - 2 dovoljno - 1 vrlo malo Slušanje : 20 vrlo mnogo - 2 malo - 1 dovoljno Odnos s drugima with others: 18 dovoljno - 5 vrlo mnogo - 0 malo Kolaboracija: 12 vrlo mnogo- 7 dovoljno - 3 malo - 1 vrlo malo Kreativnost: 22 mnogo - 1 vrlo mnogo - 0 dovoljno - 0 malo
Vaši komentari o temi. Mislite li da su poboljšali svoje vještine (kognitivne i nekognitivne)? Koje vještine? Razvili su socijalne vještine – naučili su kako učinkovito komunicirati i surađivati s mlađim vršnjacima. Preuzeli su odgovornost – preuzeli su voditeljske uloge i odgovornost za organizaciju i provedbu aktivnosti. Poboljšali su svoje kreativne vještine – izradom igara i materijala za predškolce razvili su svoju kreativnost i inovativnost. Stekli su empatiju – razvili su sposobnost razumijevanja i suosjećanja s predškolcima, razumijevajući njihove potrebe i osjećaje. Poboljšali su timski rad – naučili su raditi u timu, koordinirati zadatke i zajednički rješavati probleme. Uživali su u zajedničkim aktivnostima – sudjelovanje u igrama i čitanju priča omogućilo im je da uživaju u učenju i zabavi zajedno.

Razina poboljšanja stavova učenika prema zajedničkim vrijednostima	
Napišite broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Posvećen sam nečemu što će pomoći drugima"	17
Napišite broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: „Moja predanost podršci drugim ljudima može doprinijeti razvoju boljeg svijeta za sve"	16

Co-funded by the European Union

Napišite broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Proučavam i slušam različita mišljenja kako bih bolje razumio problem”	10
Napišite broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Različitost obogaćuje”	10
Napišite broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: “Poštovanje i briga o drugim ljudima i okolišu ključni su za naše živote”	17
Vaši komentari o temi ovog odjeljka. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da poboljšavaju svoje stavove izražene u prethodnim rečenicama? Nastavnici vjeruju da su učenici kroz ovaj projekt naučili važnost zajedničkih vrijednosti poput empatije, suradnje i odgovornosti, prepoznajući kako zajednički rad može imati pozitivan utjecaj na zajednicu. Također su vidjeli vrijednost međugeneracijskog povezivanja i pomaganja drugima, što doprinosi izgradnji solidarnosti i zajedništva.	

Vratimo ljepotu (Italija)

Naziv projekta		Vratimo ljepotu
Nadležna škola ili subjekt		Osnovna škola P“A.Busti”- ICVR11. Verona, Italija
Učenici koji sudjeluju (broj i školska godina)		IV A, 17 učenika (9-10 godina)
Predmeti ili područja projekta		Talijanski, književnost, umjetnost, tehnologije, geografija, engleski
Ostali uključeni subjekti		Likovni i jezični stručnjaci aktivni u mreži “Disegnare il futuro” (San Zeno Foundation) Općinska četvrt V
	Ciljana pitanja	**Ispunite odjeljke svojim projektom**
Sinopsis projekta	Možete li u nekoliko redaka opisati o čemu se radi u	Ideja za ovo iskustvo proizlazi iz potrebe da se učenici uključe u aktivnosti koje ih čine aktivnim

Co-funded by the European Union

	projektu da se shvati na prvi pogled?	sudionicima i protagonistima 'općeg dobra' kroz brigu o prostorima oko škole.
Društvene potrebe koje treba riješiti	Koji je problem ili društvena potreba na kojoj će vaši učenici raditi**?**	Prostor oko škole koji djeca svakodnevno doživljavaju i promatraju ne poštuje zajednica, nije baš čist i pun je otpada ostavljenog na pločnicima i u područjima oko škole. Iz učioničkog rada na društvenim pravilima za dobro življenje, poštivanje okoliša i građana te utjecaja ljudskih djelovanja na teritorij, pojavila se ideja da se stvori i učini nešto konkretno kako bi se poboljšala njihova okolišna stvarnost i ponovno osvojili ti prostori.
Usluga/aktivnost	Koja je uslužna aktivnost koju će vaši učenici provoditi?	Čišćenje i širenje najboljih praksi obraćanjem ravnatelju škole i predsjedniku općine.
Povezanost s Ciljevima održivog razvoja (SDG)	S kojim ciljevima razvoja je povezan ovaj projekt?	SDG 11. Održivi gradovi i zajednice
Obrazovne potrebe vaših učenika	Koje karakteristike imaju vaši učenici i što trebaju poboljšati?	Predanost zajedničkim interesima: • poštovati pravila općeg dobra • preuzeti odgovornost Zanimanje za probleme i događaje u društvu: • razumjeti i uzeti u obzir potrebe drugih
Obrazovni ciljevi i/ili kompetencije na kojima će se raditi	Koja su ključna učenja koja se mogu ojačati ovim projektom?	Građanska kompetencija

Co-funded by the European Union

Evaluacija	Kako će se projekt evaluirati? Navedite kako ćemo vrednovati tražene kompetencije i pruženu uslugu. Zakažite aktivnosti i vrijeme potrebno za prikupljanje dokaza tijekom cijelog procesa.	Evaluacijske aktivnosti će se provoditi kroz: • kvalitativnu i participativnu evaluaciju s učenicima tijekom razvoja projekta i na kraju • alat za evaluaciju "Učenje zalaganjem u zajednici" koji će se primijeniti na učenike na kraju projekta
Aktivnosti	Istaknite one koje će biti najrelevantnije u projektu.	1. Posjet susjedstvu radi prikupljanja informacija s fotografijama o stanju ulica oko škole 2. Participativna rasprava s učenicima kako bi se pronašlo rješenje 3. Uvod i produbljivanje Agende 2030 4. Detaljni sastanci s voditeljima radionica u jezičnim (engleskim) i izražajnim područjima 5. Kontakti s općinskom četvrti i ravnateljem škole radi objašnjenja projekta i motiviranja za sudjelovanje u projektu (od strane učitelja) 6. Čišćenje školskih prostora 7. Postavljanje višejezičnih znakova za podizanje svijesti različitih aktera izvan škole (školski oglasni panoi, trgovine i općinska četvrt) 8. Priprema službenog pisma za općinu i ravnatelja s glavnim razmatranjima o problemu od strane učenika 9. Sastanak s ravnateljem škole i predsjednikom općine radi zahtjeva za

Co-funded by the European Union

		predanost poštivanju okoliša, počevši od iskustava učenika
Kalendar aktivnost	Koje aktivnosti učenici i učenice razvijaju zalaganjem u zajednici?	Od studenog do svibnja: Faza I: Posjet susjedstvu i mapiranje teritorija s istraživanjem rješenja Faza II: Tematsko detaljno proučavanje u učionici Faza III: Čišćenje prostora Faza IV: Priprema materijala za podizanje svijesti Faza V: Sastanak s ravnateljem i institucijama
Vodeća uloga učenika	Istaknite one unutar i one izvan učionice.	Izrada e-mailova za DS i općinu Dizajniranje i crtanje znakova Dijeljenje s učenicima iz drugih razreda i roditeljima Čišćenje unutar škole
Uloga obitelji učenika	Kako ćemo uključiti obitelji? Kao ciljnu skupinu diseminacije projekta? Kao aktivni dio projekta?	Obitelji imaju aktivnu ulogu u osiguravanju materijala za provedbu aktivnosti podizanja svijesti i u prevođenju znakova na razne jezike (arapski, indijski, engleski, albanski, sinhaleški). Također su obaviješteni o napretku projekta putem školskih komunikacijskih kanala.
Umrežavanje	Kakvo će biti sudjelovanje suradnih subjekata?	Zaklada Sv. Zeno s DIF projektom: ateljei engleskog jezika i umjetničkog područja Općinska četvrt: sastanci i suradnja za širenje iskustva
Proslava	Kako ćemo proslaviti projekt?	Završna zabava s školskim kolegama, predsjednikom općine i ravnateljem škole.
Diseminacija	Kako ćemo diseminirati projekt?	Web stranica škole i postavljanje znakova u školi i trgovinama u susjedstvu blizu instituta.

Co-funded by the European Union

Sredstva	Što je potrebno za provedbu predloženih aktivnosti?	Materijali za izradu znakova (papir, karton, boje, stroj za laminiranje) Alati za čišćenje dvorišta.

IZVJEŠĆE NASTAVNIKA

AKTIVNOSTI S UČENICIMA

Razina zadovoljstva učenika sudjelovanjem u aktivnosti	
Napišite broj učenika koji su ocijenili s "odlično"	15
Napišite broj učenika koji su ocijenili s "dobro"	1
Napišite broj učenika koji su ocijenili s "loše"	1
Vaši komentari o zadovoljstvu vaših učenika. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da su zadovoljni iskustvom? Učenici su s interesom i entuzijazmom sudjelovali u radionicama i aktivnostima čišćenja dvorišta. Usvojili su odgovorne i ispravne stavove te su bili vrlo zadovoljni svojim radom, uključujući vanjsko priznanje koje su dobili (od predsjednika općine i trgovaca koji su izložili znakove).	

Razina poboljšanja kognitivnih i nekognitivnih vještina kao rezultat integracije sudjelovanja zajednice i kurikuluma
Ovdje sažmite koliko je učenika izjavilo da su naučili nove stvari i navedite što su učenici izjavili da su naučili. Svi učenici su izvijestili da su iz ovog projekta naučili: • bolje poznavanje susjedstva i potrebu za čišćenjem zajedničkih prostora • važnost recikliranja • suradnju među vršnjacima • važnost brige za okoliš
Ovdje sažeti jesu li i u čemu učenici izjavili da se osjećaju sigurnije u školskim predmetima. Izvijestili su da su se poboljšali u: • umjetnosti i slici (korištenje boja i korištenje recikliranih materijala) • pisanju učinkovitih poruka (na znakovima) • pisanju e-mailova • suradnji s vršnjacima (zajedničko donošenje odluka)

Co-funded by the European Union

Razmatrajući ovo pitanje: "Ovdje ćete pronaći veliki zid. Svaki stupac odgovara određenoj riječi. Razmotrite svaku riječ i razmislite o tome koliko se vaše ponašanje promijenilo nakon aktivnosti. Obojite onoliko kockica koliko ste dosegli razine". Molimo, sažmite ovdje glavne rezultate koje su učenici uočili i nekognitivne vještine za koje smatraju da su se poboljšale. Vještine koje su imale najviše preferencija su: sudjelovanje i suradnja.
Vaši komentari o temi. Mislite li da su poboljšali svoje vještine (kognitivne i nekognitivne)? Koje vještine? Projekt ih je osvijestio da se opće dobro treba poštovati: mnogi su učenici podsjećali jedni druge na pravila poštovanja okoliša. Mnogi su također ispričali epizode iz obiteljskog života u kojima su podsjetili rođake na važnost nebacanja otpada u okoliš i recikliranja. Predložene aktivnosti – kao što su radionice – omogućile su nekim učenicima da se integriraju u grupu i daju svoj doprinos u mirnoj atmosferi.

Razina poboljšanja stavova učenika prema zajedničkim vrijednostima	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Posvećen sam nečemu što će pomoći drugima"	14
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Moja predanost podršci drugim ljudima može doprinijeti razvoju boljeg svijeta za sve"	11
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Proučavam i slušam različita mišljenja kako bih bolje razumio problem"	11
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Različitost obogaćuje"	12
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Poštovanje i briga o drugim ljudima i okolišu ključni su za naše živote"	14

Vaši komentari o temi ovog odjeljka. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da poboljšavaju svoje stavove izražene u prethodnim rečenicama?

Jedno iskustvo samo po sebi ne može stvoriti stavove; svakako su učenici stekli svijest o zajedničkim vrijednostima, ali za taj rad su potrebni vrijeme i predanost. Poznata afrička izreka kaže da je potrebno selo da bi se odgojilo dijete. Dakle, jedno proživljeno iskustvo, čak i ako je pozitivno, nije dovoljno. Potrebno je stvoriti zajedničku predanost (obitelj i drugi značajni odrasli koji daju primjer mladima).

Co-funded by the European Union

Na kraju, pitam se... ako je potrebno selo da bi se odgojilo dijete, tko odgaja selo? Ovo pitanje je namijenjeno nama odraslima za razmišljanje.

Boje našeg parka (Španjolska)

Naziv projekta		Boje našeg parka
Nadležna škola ili subjekt		Škola Antonio Gala School (Dos Hermanas, Seville), Španjolska
Učenici koji sudjeluju (broj i školska godina)		100 učenika 1. I 2. razreda
Predmeti ili područja projekta		Jezik i prirodne znanosti
Ostali uključeni subjekti		Dos Hermanas Gradsko vijeće
Ciljane skupine		Roditelji učenika i posjetitelji Peri-Urban parka "La Corchuela"
	Ciljana pitanja	**Ispunite odjeljke svojim projektom**
Sinopsis projekta	Možete li u nekoliko redaka opisati o čemu se radi u projektu da se shvati na prvi pogled?	Iz predmeta jezika i prirodnih znanosti pripremljene su infografike i plakati kako bi se podigla svijest javnosti o vrsti ptice koja se gnijezdi u ranjivim područjima unutar parka La Corchuela.
Društvene potrebe koje treba riješiti	Koji je problem ili društvena potreba na kojoj će vaši učenici raditi?	Problem je nedostatak odgovornosti i osjetljivosti prema prirodi i životinjama. Potrebno je istaknuti globalnu važnost brige za prirodu (globalni učinci).
Usluga/Aktivnost	Koja je uslužna akcija/aktivnost koju će vaši učenici provoditi?	Učenici će izraditi i postaviti plakate kako bi educirali javnost o prisutnosti pčelarica i spriječili uništavanje njihovih gnijezdišta.
Veza s Ciljevima održivog Razvoja (SDG)	S kojim ciljevima razvoja je povezan ovaj projekt?	Cilj 15: Život na Zemlji
Obrazovne	Koje karakteristike	Grupa pokazuje nedostatak osjetljivosti prema prirodi zbog nedostatka kontakta s njom.

Co-funded by the European Union

potrebe vaših učenika	imaju vaši učenici I što trebaju poboljšati?	
Obrazovni ciljevi i/ili kompetencije na kojima će se raditi	Koja su ključna učenja koja se mogu ojačati ovim projektom?	Timski rad i suradnje. Znanje o prirodnom okolišu i utjecaju ljudskih aktivnosti na njega.
Evaluacija	Kako će se projekt evaluirati? Navedite kako ćemo vrednovati tražene kompetencije i pruženu uslugu. Zakažite aktivnosti i vrijeme potrebno za prikupljanje dokaza tijekom cijelog procesa.	Projekt će se evaluirati kroz dva sredstva: Upitnik o kompetencijama. Upitnik o sadržaju.
Aktivnosti	Istaknite one koje će biti najrelevantnije u projektu.	Aktivnosti u školi: Višestruka čitanja, istraživanje o bioraznolikosti i brizi o ekosustavu, izrada plakata i infografika, izrada promotivnog videa za obitelji i školu. Aktivnosti izvan škole: Posjet periurbanom parku La Corchuela.
Kalendar aktivnosti	Koje aktivnosti učenici i učenice razvijaju zalaganjem u zajednici?	Čitanja: svakodnevno. Istraživanje: sesije 1 i 2. Izrada plakata: od sesije 3 do posjeta parku. Izrada promotivnog videa: sesija 4. Posjet parku: 4. travnja.
Vodeća uloga učenika	Istaknite one unutar i one izvan učionice.	Projekt je u početku predstavljen kao problem, a učenici traže rješenja. Poduzete radnje rezultat su njihovih prijedloga.

Co-funded by the European Union

Uloga obitelji učenika	Kako ćemo uključiti obitelji? Kao ciljnu skupinu diseminacije projekta? Kao aktivni dio projekta?	Obitelji sudjeluju pomažući učenicima kod kuće u pretraživanju informacija potrebnih za projekt.
Umrežavanje	Kakvo će biti sudjelovanje suradnih subjekata?	Službe za parkove i vrtove gradskog vijeća pripremaju i fumigiraju park kako bi izbjegli nesreće i ubode djece.
Proslava	Kako ćemo proslaviti projekt?	Cijela škola posjetit će periurbani park La Corchuela, nakon čega će uslijediti okupljanje s obiteljima učenika.
Diseminacija	Kako ćemo diseminirati projekt?	Projekt će se promovirati kroz izradu videa koji će biti postavljen na društvene mreže.
Sredstva	Što je potrebno za provedbu predloženih aktivnosti?	Glavni potrebni resursi su materijali za izradu plakata

IZVJEŠĆE NASTAVNIKA

AKTIVNOSTI S UČENICIMA

Razina zadovoljstva učenika sudjelovanjem u aktivnosti	
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “odlično”	**90**
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “dobro”	**10**
Napišite broj učenika koji su ocijenili s “loše”	**0**
Vaši komentari o zadovoljstvu vaših učenika. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da su zadovoljni iskustvom? Tijekom projekta mogli smo primijetiti da su učenici razvili stav znatiželje prema okolini oko sebe. Istovremeno, pokazali su interes za objekt provedenog PSA, istraživali su samostalno i donosili dodatne informacije od kuće (knjige, članke itd.).	

Razina poboljšanja kognitivnih i nekognitivnih vještina kao rezultat integracije sudjelovanja zajednice i kurikuluma
Ovdje sažmite koliko je učenika izjavilo da su naučili nove stvari i navedite što su učenici izjavili da su naučili.

Co-funded by the European Union

Svi učenici su odgovorili da su naučili nove stvari.
Ovdje sažeti jesu li i u čemu učenici izjavili da se osjećaju sigurnije u školskim predmetima. Predmeti u kojima su rekli da se osjećaju najpouzdanije su: jezik i prirodne znanosti.
Razmatrajući ovo pitanje: "Ovdje ćete pronaći veliki zid. Svaki stupac odgovara određenoj riječi. Razmotrite svaku riječ i razmislite o tome koliko se vaše ponašanje promijenilo nakon aktivnosti. Obojite onoliko kockica koliko ste dosegli razine". Molimo, sažmite ovdje glavne rezultate koje su učenici uočili i nekognitivne vještine za koje smatraju da su se poboljšale. Učenici su pokazali viši stupanj razvoja u: Kreativnosti Suradnji Odnosima s drugim ljudima
Vaši komentari o temi. Mislite li da su poboljšali svoje vještine (kognitivne i nekognitivne)? Koje vještine? Iz moje perspektive, vještine za koje mislim da su ih poboljšali odgovaraju vještinama koje su sami odabrali. Osim toga, briga i skrb za prirodu su sposobnosti same po sebi.

Razina poboljšanja stavova učenika prema zajedničkim vrijednostima	
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Posvećen sam nečemu što će pomoći drugima"	**100**
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Moja predanost podrški drugim ljudima može doprinijeti razvoju boljeg svijeta za sve"	**95**
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Proučavam i slušam različita mišljenja kako bih bolje razumio problem"	**95**
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Različitost obogaćuje"	**70**
Napiši broj učenika koji su stavili smajlića na ovu rečenicu: "Poštovanje i briga o drugim ljudima i okolišu ključni su za naše živote"	**100**

Co-funded by the European Union

Vaši komentari o temi ovog odjeljka. Što ste uočili tijekom aktivnosti? Ocjenjujete li da poboljšavaju svoje stavove izražene u prethodnim rečenicama? Primijetio sam ovu brigu za prirodu i ptice. Nisam procijenio poboljšanje na sustavan način.

4. *Operativni školski planovi*

Ovaj odjeljak predstavlja sveobuhvatan skup operativnih školskih planova osmišljenih za olakšavanje mrežnih aktivnosti u okviru učenja zalaganjem u zajednici i obrazovanja o globalnom građanstvu. Učenje zalaganjem u zajednici nudi snažnu platformu za obrazovanje o vrijednostima, potičući društvenu odgovornost i razvoj karaktera učenika. Istodobno, obrazovanje o globalnom građanstvu naglašava interkulturno razumijevanje, empatiju i osjećaj zajedničke odgovornosti za globalne izazove. Predloženi školski planovi obuhvaćaju projekte mobilnosti, natjecanja, virtualne razmjene i druge aktivnosti s ciljem promicanja značajnih poveznica, međukulturalnih razmjena i razvoja informiranih i suosjećajnih globalnih građana. Također uključuje savjete za obrađivanje obrazovanja o globalnom građanstvu u učionici.

4.1. Aktivnosti umrežavanja učenjem zalaganja u zajednici s obrazovanjem o vrijednostima

1. Projekti mobilnosti s partnerskim školama: Uspostavite partnerstva sa školama nacionalno i međunarodno kako biste stvorili projekte mobilnosti koji olakšavaju kulturno uranjanje i zajedničke inicijative u zajednici.Naglasite integraciju temeljnih vrijednosti i refleksiju o osobnom razvoju tijekom iskustava mobilnosti.
2. Natjecanja usmjerena na vrijednosti: Organizirajte natjecanja unutar škole i između škola koja se usredotočuju na temeljne vrijednosti i društvene probleme. Suradnja s partnerskim školama u stvaranju regionalnih ili nacionalnih natjecanja koja promiču rješenja usmjerena na vrijednosti.
3. Virtualne razmjene za obrazovanje o vrijednostima: Iskoristite online platforme za olakšavanje virtualnih razmjena između školskih razreda kako biste dijelili projekte i iskustva temeljenih na vrijednostima. Potaknite interkulturni dijalog i globalnu svijest putem virtualne interakcije.

Co-funded by the European Union

4.2. Aktivnosti umrežavanja učenja zalaganjem u zajednici s aktivnostima za obrazovanje o globalnom građanstvu

1. **Šetnja prirodom i promatranje:**

Odvedite učenike u šetnju prirodom u školskim okruženjima ili obližnjem parku.

Potaknite ih da promatraju i dokumentiraju ljepotu i važnost prirode te raspravite kako kapitalističke prakse mogu utjecati na okoliš.

2. **Aktivnost "Potrebe vs. Želje":**

Uključite učenike u raspravu o razlici između potreba i želja.

Neka izrade plakate ili kolaže koji prikazuju osnovne potrebe za preživljavanje i uspoređuju ih s nepotrebnim potrošačkim proizvodima.

3. **Dan kulturne razmjene:**

Organizirajte događaj kulturne razmjene na kojemu će učenici iz različitih pozadina dijeliti svoje običaje, tradicije i jezike.

Koristite grupne rasprave i interaktivne aktivnosti kako biste promicali razumijevanje i cijenjenje različitih kultura.

4. **Virtualni prijatelji za dopisivanje:**

Povežite svoje učenike s učenicima iz drugih zemalja putem virtualnih programa Pen Pala.

Potaknite redovitu komunikaciju radi dijeljenja iskustava, kulturnih uvida i perspektiva o globalnim pitanjima.

5. **Projekti učenja zalaganjem u zajednici:**

Uključite učenike u projekte SL koji se bave lokalnim i globalnim pitanjima, poput očuvanja okoliša ili podrške izbjeglicama.

Iskoristite praktična iskustva učenja kako biste ojačali vrijednosti globalnog građanstva.

6. **Igra "Dijeli i brini":**

Co-funded by the European Union

Organizirajte igru koja naglašava suradnju i dijeljenje među učenicima.

Raspravite kako kapitalističke vrijednosti natjecanja i individualizma ponekad mogu dovesti do nejednakosti i isključenja.

7. **Igra uloga „Pravedna trgovina":**

Uvedite koncept pravedne trgovine i objasnite kako podržava pravedne plaće i etičke prakse.

Organizirajte aktivnost uloga gdje učenici glume kupce i prodavače na tržištu pravedne trgovine.

8. **Model Ujedinjenih naroda (MUN):**

Organizirajte simulaciju Modela Ujedinjenih naroda gdje učenici preuzimaju uloge delegata koji predstavljaju različite zemlje.

Ova aktivnost promiče kritičko razmišljanje, vještine pregovaranja i svijest o globalnim izazovima.

9. **Debate o globalnim pitanjima:**

Organizirajte debate o globalnim pitanjima poput klimatskih promjena, siromaštva ili ljudskih prava.

Potaknite učenike na istraživanje, predstavljanje dokaza i razmatranje različitih perspektiva pri raspravi o mogućim rješenjima.

10. **Pripovijedanje o društvenoj pravdi:**

Čitajte dobno prilagođene priče prilagođene dobi koje ističu probleme vezane uz prirodu, eksploataciju i nepravdu.

Potaknite učenike da razmisle o pričama i raspravljaju o mogućim rješenjima za probleme koje su priče prikazale.

11. **Projekt održive umjetnosti:**

Provedite umjetnički projekt koristeći reciklirane materijale ili prirodne elemente.

Raspravite važnost odgovorne potrošnje i njen pozitivan utjecaj na okoliš.

12. **Virtualni terenski izleti:**

Co-funded by
the European Union

Odvedite učenike na virtualna terenska putovanja kako bi istraživali ikonične znamenitosti, povijesna mjesta i kulturne centre širom svijeta.

Iskoristite tehnologiju za pružanje uranjajućih iskustava i poticanje znatiželje o globalnoj raznolikosti.

13. **Pripovijedanje iz različith dijelova svijeta:**

Upoznajte učenike s narodnim pričama i pričama iz različitih kultura.

Raspravljajte o temeljnim vrijednostima i životnim poukama u ovim pričama potičući osjećaj zajedničke ljudskosti.

14. **Aktivnost "Naše globalne poveznice":**

Uvedite koncept međusobne povezanosti između ljudi i okoliša diljem svijeta.

Potaknite učenike da stvore vizualnu reprezentaciju kako njihove odluke i djelovanja utječu na druge globalno.

15. **Čišćenje zajednice:**

Organizirajte dan čišćenja zajednice gdje učenici aktivno doprinose brizi o okolišu.

Raspravite kako su otpad i zagađenje povezani s obrascima kapitalističke potrošnje.

16. **Dan svjetske kuhinje:**

Organizirajte Dan svjetske kuhinje gdje učenici donose i dijele jela iz različitih zemalja.

Iskoristite ovaj događaj za raspravu o kulturnim tradicijama i važnosti hrane u različitim društvima.

17. **Gledanje dokumentaraca i rasprave:**

Prikazujte dokumentarce o globalnim pitanjima, poput klimatskih promjena, siromaštva ili rodne nejednakosti.

Organizirajte rasprave kako biste potaknuli kritičko razmišljanje i empatiju prema onima pogođenima tim problemima.

18. **"Superjunak za društvenu pravdu":**

Co-funded by the European Union

Zamolite učenika da stvore svoje superjunake čije su moći povezane moćima sa zaštitom okoliša ili borbom za jednakost.

Neka opišu kako ti superheroji mogu rješavati globalne probleme.

19. **Aktivnosti za razvijanje empatije:**

Uključite vježbe i rasprave za izgradnju empatije kako biste pomogli učenicima razumjeti izazove s kojima se suočavaju ljudi u različitim situacijama.

Koristite dobno prilagođene scenarije u raspravi o tome kako empatija može dovesti do pozitivnih društvenih promjena.

20. **Virtualni gostujući predavači:**

Pozovite virtualne goste predavače, poput međunarodnih volontera ili aktivista kako bi podijelili svoja iskustva i uvide.

Ovo omogućuje učenicima da steknu izravno znanje o globalnom građanstvu u praksi.

4.3. Strategije provedbe i najbolje prakse

1. **Uspostavljanje partnerstava:**
    - Pružite smjernice za prepoznavanje i suradnju s odgovarajućim partnerskim školama ili organizacijama.
    - Naglasite važnost zajedničkih vrijednosti i ciljeva kao temelja za uspješno umrežavanje.
2. **Integracija u kurikulum:**
    - Ponudite savjete o tome kako učinkovito integrirati aktivnosti umrežavanja u školski kurikulum.
    - Predložite međupredmetne projekte koji su usklađeni s temama obrazovanja o vrijednostima i globalnom građanstvu.
3. **Procjena i evaluacija:**
    - Predstavite različite metode procjene za mjerenje ishoda učenja učenika kroz učenje zalaganjem u zajednici i obrazovanja o globalnom građanstvu.

Co-funded by the European Union

- Naglasite važnost kontinuirane refleksije i povratnih informacija.

Operativni školski planovi opisani u ovom dokumentu imaju za cilj pružiti odgojiteljima praktične strategije i ideje za poticanje značajnih aktivnosti umrežavanja u obrazovanju o vrijednostima i globalnom građanstvu. Integracijom ovih aktivnosti u kurikulum, škole mogu oblikovati društveno odgovorne, suosjećajne i globalno osviještene učenike koji aktivno sudjeluju u svojim zajednicama i u svijetu općenito.

4.4.Korisni savjeti

Podučavanje globalnom građanstvu učenike uključuje razvoj njihove svijesti o globalnim pitanjima, poticanje empatije i promicanje osjećaja odgovornosti prema svijetu. Podučavanje učenika o složenim globalnim pitanjima poput kapitalizma, prirode i ljudske eksploatacije zahtijeva dobno prilagođene aktivnosti koje potaknuti njihovu znatiželju i kritičko razmišljanje. Kao nastavnik, možete inspirirati svoje učenike da kritički razmišljaju, preispituju društvene norme i postanu svjesni globalni građani koji brinu o ljudima i planetu.

Evo nekoliko specifičnih savjeta:

- **Potaknite sigurno i inkluzivno okruženje u učionici** gdje se svi učenici osjećaju poštovano i cijenjeno.
- **Budite primjer** i modelirajte vrijednosti globalnog građanstva kroz svoje postupke i interakcije.
- **Uključite tehnologiju i multimediju** kako biste stvorili zanimljiva i interaktivna iskustva učenja.
- **Kontinuirano procjenjujte i prilagođavajte svoj pristup** na temelju povratnih informacija učenika i ishoda učenja.
- **Slavite raznolikost svojih učenika** i koristite je kao snagu za promicanje globalne svijesti.
- **Potaknite učenike na preuzimanje inicijative** u planiranju i organiziranju aktivnosti, osnažujući ih da budu globalni građani u akciji.
- **Pristupite ovim temama s osjetljivošću i jezikom prilagođenim za dob** učenika.
- **Potaknite otvoren dijalog, poštovanje različitih perspektiva i aktivno slušanje**.

Co-funded by
the European Union

Zapamtite, podučavanje globalnom građanstvu je kontinuirano putovanje koje zahtijeva strpljenje, otvorenost i predanost u razvijanju suosjećajnih i odgovornih globalnih građana.

4.5.Prilozi

Prilozi

Prilog 1: Projekti mobilnosti

Provedba školskog projekta mobilnosti u vezi s projektima učenja zalaganjem u zajednici uključuje pažljivo planiranje, koordinaciju i suradnju s različitim dionicima. Slijedite ove korak-po-korak smjernice kako biste uspješno izveli projekt mobilnosti učenja zalaganjem u zajednici:

Korak 1: Definirajte ciljeve i svrhu projekta

- Identificirajte glavne ciljeve projekta mobilnosti. To može uključivati kulturnu razmjenu, zalaganje u zajednici i učenje o vrijednostima.
- Postavite specifične ciljeve i rezultate koje želite postići tijekom iskustva mobilnosti

Korak 2: Identificirajte odgovarajuće partnerske škole ili organizacije

- Istražite i identificirajte potencijalne partnerske škole ili organizacije u drugim regijama ili zemljama koje se slažu s ciljevima vašeg projekta.
- Uspostavite jasnu komunikaciju s odabranim partnerima kako biste razgovarali o zajedničkim interesima i očekivanjima.

Korak 3: Razvijte detaljan plan programa

- Izradite sveobuhvatan plan projekta koji uključuje raspored, aktivnosti, logistiku i proračun za projekt mobilnosti.

Co-funded by the European Union

- Uključite pojedinosti o aktivnostima kulturnog uranjanja projektima zalaganja u zajednici i prilikama za učenje.
-

Korak 4: Potražite odobrenje i podršku

- Predstavite svoj plan projekta školskim administratorima, roditeljima i relevantnim dionicima kako biste dobili podršku i odobrenje za projekt mobilnosti.
- Riješite sve zabrinutosti i osigurajte da su sve strane suglasne s projektom.

Korak 5: Pripremite učenike i nastavnike

- Organizirajte pripremne radionice i treninge za sudjelujuće učenike i nastavnike.
- Pružite trening o kulturnoj osjetljivosti, vještinama međukulturne komunikacije i pregled ciljeva projekta.

Korak 6: Organizirajte putovanje i smještaj

- Surađujte s putničkim agencijama ili organizacijama koje imaju iskustva u projektima edukativne mobilnosti kako biste organizirali prijevoz i smještaj za grupu.
- Osigurajte da su svi potrebni putni dokumenti i dozvole pribavljeni unaprijed.
-

Korak 7: Isplanirajte aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici

- Surađujte s partnerskim školama ili organizacijama kako biste isplanirali smislene aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici koje su u skladu s ciljevima projekta.
- Osigurajte da aktivnosti odgovaraju potrebama lokalne zajednice i pozitivno pridonose njihovom razvoju.

Korak 8: Provedite projekt mobilnosti

- Nadgledajte glatko izvođenje projekta mobilnosti, uključujući putne aranžmane, aktivnosti kulturne razmjene i projekte zalaganja u zajednici.
- Pružite stalnu podršku i smjernice učenicima i nastavnicima tijekom projekta.

Korak 9: Potaknite refleksiju i učenje

- Omogućite redovite sesije refleksije za učenike i nastavnike kako bi obradili svoja iskustva i naučeno tijekom projekta mobilnosti.
- Potičite otvorene rasprave o utjecaju aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici na učenike i zajednicu.

Co-funded by the European Union

Korak 10: Dokumentirajte i evaluirajte projekt

- Dokumentirajte projekt mobilnosti putem fotografija, videa i pisanih izvješća.
- Evaluirajte uspjeh projekta mjerenjem postizanja postavljenih ciljeva i ishoda učenja.

Korak 11: Podijelite i proslavite rezultate projekta

- Organizirajte događaj nakon mobilnosti kako biste predstavili rezultate i iskustva projekta školskoj zajednici, roditeljima i dionicima.
- Proslavite postignuća učenika i nastavnika tijekom projekta mobilnosti.

Korak 12: Potaknite održiva partnerstva

- Njegujte odnose s partnerskim školama ili organizacijama kako biste potaknuli održiva, dugoročna partnerstva.
- Razmotrite buduću suradnju i zajedničke projekte kako biste nastavili inicijative učenja zalaganjem u zajednici.

Korak 13: Reflektirajte i poboljšajte se

- Prikupite povratne informacije od učenika, nastavnika i partnera kako biste identificirali područja za poboljšanje budućih projekata mobilnosti.
- Koristite ove povratne informacije kako biste poboljšali svoj pristup i izvršili potrebne prilagodbe za buduće projekte.

Slijedeći ove korak-po-korak smjernice možete učinkovito provesti školski projekt mobilnosti usredotočen na projekte učenja zalaganjem u zajednici. Takva iskustva ne samo da pružaju vrijedne prilike za učenje učenicima, već također pozitivno doprinose zajednicama u kojima se provode, potičući empatiju, globalno građanstvo i osjećaj društvene odgovornosti.

Prilog 2: Natjecanja usmjerena na vrijednosti

Stvaranje natjecanja usmjerenih na vrijednosti između školskih razreda za projekte učenja zalaganjem u zajednici zahtijeva pažljivo planiranje i promišljen dizajn kako bi se osiguralo da natjecanja budu u skladu s željenim ishodima obrazovanja o vrijednostima.

Evo vodiča koji će vam pomoći u stvaranju takvih natjecanja:

Korak 1: Definirajte ciljeve i vrijednosti natjecanja

- Odredite glavne ciljeve natjecanja poput promicanja timskog rada, empatije ili angažmana u zajednici.

Co-funded by the European Union

- Identificirajte temeljne vrijednosti na koje se želite usredotočiti, kao što su suosjećanje, briga za okoliš ili socijalna pravda.

Korak 2: Odaberite format i teme natjecanja

- Odlučite o formatu natjecanja koji odgovara potrebama i resursima vaše škole. To može biti jednodnevni događaj, tjedni izazov ili kontinuirani projekt.
- Odaberite teme natjecanja povezane s projektima učenja zalaganjem u zajednici i odabranim vrijednostima. Na primjer, održivost okoliša, ublažavanje siromaštva ili međukulturno razumijevanje.

Korak 3: Formirajte timove za natjecanje

- Organizirajte učenike u timove, osiguravajući raznolikost u smislu vještina, interesa i pozadina.
- Potaknite timove koji uključuju učenike iz različitih razreda kako biste promicali suradnju i interakciju među učenicima različitih godišta.

Korak 4: Pružite smjernice i pravila

- Razvijte jasne smjernice i pravila za natjecanje, navodeći kriterije za ocjenjivanje, rokove i etička razmatranja.
- Osigurajte da smjernice naglašavaju važnost timskog rada, etičkih praksi i projekata usmjerenih na vrijednosti.

Korak 5: Mentorstvo i podrška

- Dodijelite učitelje ili mentore koji će voditi svaki tim tijekom natjecanja.
- Ponudite podršku u planiranju projekata, istraživanju i provedbi.

Korak 6: Prijedlog projekta i planiranje

- Svaki tim treba predati prijedlog projekta koji opisuje njihov projekt učenja zalaganjem u zajednici, uključujući ciljeve, strategije i očekivane ishode.
- Pregledajte i pružite povratne informacije kako biste pomogli timovima u doradi njihovih planova.

Korak 7: Provedba i refleksija

- Omogućite timovima dovoljno vremena za provedbu njihovih projekata učenja zalaganjem u zajednici.
- Potaknite redovite sesije refleksije gdje timovi raspravljaju o svojim iskustvima, izazovima i kako njihovi projekti odgovaraju odabranim vrijednostima.

Korak 8: Prezentacije i izlaganje

- Organizirajte dan prezentacije ili izlaganja na kojem svaki tim predstavlja svoje projekte učenja zalaganjem u zajednici školskoj zajednici.

Co-funded by the European Union

- Pozovite suce, nastavnike, roditelje i učenike da prisustvuju i ocijene projekte na temelju njihove usklađenosti s ciljevima natjecanja i vrijednostima.

Korak 9: Evaluacija i nagrade

- Evaluirajte svaki projekt na temelju unaprijed određenih kriterija i utjecaja na zajednicu ili ciljane korisnike.
- Prepoznajte i nagradite timove na temelju njihovih napora, kreativnosti i usklađenosti s odabranim vrijednostima.

Korak 10: Refleksija i učenje nakon natjecanja

- Uključite učenike u sesije refleksije nakon natjecanja kako bi raspravljali o utjecaju projekata na njih same, njihove vršnjake i zajednicu.
- Potaknite učenike na identificianje naučene lekcije i potencijalna područja za poboljšanje budućih natjecanja.

Korak 11: Održivost i praćenje

- Razgovarajte o mogućnosti nastavka ili proširenja pobjedničkih projekata nakon završetka natjecanja.
- Istražite načine za održavanje inicijativa usmjerenih na vrijednosti tijekom školske godine.

Slijedeći ove korak-po-korak smjernice možete stvoriti značajna natjecanja usmjerena na vrijednosti između školskih razreda za projekte učenja zalaganjem u zajednici. Ova natjecanja ne samo da će motivirati učenike da se uključe u inicijative usmjerene na vrijednosti, već će također poticati osjećaj odgovornosti i empatije prema njihovoj zajednici i svijetu.

Prilog 3: Virtualne razmjene za obrazovanje o vrijednostima

Stvaranje virtualnih razmjena između školskih razreda za projekte učenja zalaganjem u zajednici može biti korisno i obogaćujuće iskustvo za učenike, promičući međukulturno razumijevanje i globalno građanstvo.

Evo vodiča koji će vam pomoći da uspostavite uspješne virtualne razmjene:

Korak 1: Definirajte ciljeve i namjere

- Odredite ciljeve virtualne razmjene, kao što su kulturna razmjena, poticanje empatije i promicanje globalne osviještenosti.
- Postavite specifične ciljeve učenja i ishode koje želite postići kroz virtualnu razmjenu.

Co-funded by the European Union

Korak 2: Identificirajte partnerske škole ili organizacije

- Kontaktirajte škole ili organizacije u različitim zemljama ili regijama koje dijele slične interese i ciljeve za virtualnu razmjenu.
- Uspostavite jasnu komunikaciju s potencijalnim partnerima kako biste razgovarali o svrsi razmjene, očekivanjima i logistici.

Korak 3: Uspostavite komunikacijske platforme

- Odaberite odgovarajuće virtualne komunikacijske platforme za razmjenu, poput alata za videokonferencije, aplikacija za chat ili online platformi za suradnju.
- Osigurajte da su odabrane platforme dostupne i jednostavne za korištenje svim sudionicima.

Korak 4: Planirajte sesije virtualne razmjene

- Surađujte s partnerskim školama na planiranju sesija virtualne razmjene koje odgovaraju vremenskim zonama i raspoloživosti svih sudionika.
- Odlučite o učestalosti i trajanju sesija kako biste stvorili smislenu i dosljednu razmjenu.

Korak 5: Pripremite učenike i nastavnike

- Organizirajte pripremne radionice i orijentacijske sesije za sudjelujuće učenike i nastavnike.
- Pružite smjernice o međukulturnoj komunikaciji, primjerenom ponašanju na internetu i ciljevima projekta.

Korak 6: Dizajnirajte aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici

- Planirajte aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici koje se mogu provoditi suradnički preko granica koristeći virtualne platforme.
- Osigurajte da su aktivnosti kulturno osjetljive i relevantne za potrebe obiju zajednica.

Korak 7: Potaknite međukulturno učenje

- Potičite otvorene rasprave i razmjene kulturnih praksi, tradicija i vrijednosti tijekom virtualnih sesija.
- Stvorite okruženje poštovanja i znatiželje kako biste promicali međukulturno učenje.

Korak 8: Reflektirajte i dijelite iskustva

- Omogućite redovite sesije refleksije za učenike i nastavnike kako bi raspravljali o svojim iskustvima i učenju tijekom virtualne razmjene.

Co-funded by the European Union

- Potičite učenike da dijele svoje refleksije putem pisanih izvješća, videa ili prezentacija.

Korak 9: Evaluirajte ishode učenja

- Procijenite postizanje ciljeva učenja i ishoda postavljenih na početku virtualne razmjene.
- Tražite povratne informacije od učenika, nastavnika i partnerskih škola kako biste identificirali područja za poboljšanje.

Korak 10: Suradnja na zajedničkim projektima

- Potičite suradničke projekte učenja zalaganjem u zajednici između partnerskih škola kako biste promicali timski rad i međukulturno razumijevanje.
- Koordinirajte i podržite provedbu zajedničkih projekata.

Korak 11: Proslavite i predstavite postignuća

- Organizirajte virtualni događaj ili izložbu kako biste proslavili postignuća i ishode virtualne razmjene.
- Pozovite roditelje, školske administratore i dionike da sudjeluju i svjedoče utjecaju razmjene.

Korak 12: Potaknite dugoročna partnerstva

- Njegujte odnose s partnerskim školama ili organizacijama kako biste održali dugoročna partnerstva virtualnih razmjena.
- Razmotrite buduću suradnju i zajedničke projekte kako biste nastavili međukulturni put učenja.

Korak 13: Reflektirajte i unaprijedite

- Prikupite povratne informacije od učenika, nastavnika i partnera kako biste identificirali područja za poboljšanje budućih virtualnih razmjena.
- Iskoristite ove povratne informacije kako biste poboljšali svoj pristup i izvršili potrebne prilagodbe za buduće projekte.

Slijedeći ove smjernice, možete stvoriti značajne i utjecajne virtualne razmjene između školskih razreda za projekte učenja zalaganjem u zajednici. Ove razmjene ne samo da će učenicima pružiti vrijedne prilike za učenje, već će promicati globalnu osviještenost, empatiju i poštivanje različitih kultura.

Co-funded by
the European Union